

RESTAURATORI ROMÂNI: ARHITECTUL ȘTEFAN BALȘ (1902 – 1994)

FIȘĂ MONUMENT RESTAURAT

Denumire Mănăstirea Cernica

Localizare orașul Pantelimon, județul Ilfov, șoseaua Cernica nr.16

Cod LMI IF-II-a-B-15300

Biserica Sf. Gheorghe, IF-II-m-B-15300.01, 1831-1832, ref în anul 1842

Paraclisul Adormirea Maicii Domnului, IF-II-m-B-15300.02, 1790, refăcut în 1802

Trapeză, IF-II-m-B-15300.03, 1842

Stăreție, IF-II-m-B-15300.04, 1842

Chilii, IF-II-m-B-15300.05, 1842

Paraclisul Intrarea în biserică a Maicii Domnului, IF-II-m-B-15300.06, 1783

Biserica Sf. Lazăr, IF-II-m-B-15300.07 în cimitir, sec. XVIII, 1804, restaurat în anul 1863

Biserica Sf Nicolae, din Ostrov, IF-II-m-B-15300.08 1781, 1802-1815, ref. între anii 1865-1867

Muzeul Lapidarium, IF-II-m-B-15300.09, sf. sec. XIX

Scurt istoric

A fost ridicată în anul 1608 în timpul domniei lui Radu Șerban și a fost ctitorită de marele vornic al lui Mihai Viteazul, Cernica Știrbei și de soția sa, Chiajna. A înzestrat noul lăcaș cu pământuri, păduri și sate. Astfel, începând cu anul 1608, schitul s-a numit popular "Cernica", până la acea dată el fiind numit "Grădiștea Floreștilor".

Biserica cu hramul Sf. Nicolae, a fost avariata la cutremurul din 1802 și reparată în anii 1809-1815 de arhimandritul Timotei. O reparație capitală s-a făcut în anul 1925, după ce în urma unui cutremur în anul 1838 o turlă s-a dărâmat iar în 1923 a avut loc un incendiu. Cutremurul din anul 1940 a dărâmat bolta naosului și turla cea mare a bisericii însă, prin grija patriarhului Justinian, biserica a fost restaurată între anii 1965-1967, când s-a reconstruit numai turla de pe pronaos. Pictura actuală aparține zugravului Fotache, iar icoanele împărătești și portretele stareților Timotei și Gheorghe sunt opera lui Nicolae Polcovnicu, care a zugrăvit și biserica cea mare a Patriarhiei din București, între anii 1825-1838.

În ostrovul Sfântul Nicolae se află Biserica Sfântul Ierarh Nicolae (1815), Biserica Sfântul Lazăr (1804), un corp de chilii, câteva case și cimitirul.

Biserica Sfântul Lazăr, din cimitirul mănăstirii, a fost zidită și sfințită în anul 1804. Având dimensiuni mici, bisericuța impresionează mai ales prin arhitectura și decorația exterioară bogată.

În ostrovul Sf. Gheorghe se găsește incinta mănăstirii Cernica, în mijloc cu biserica Sfântul Mare Mucenic Gheorghe (1842), trei paraclise, două case memoriale, muzeul mănăstirii, trapeza, biblioteca și alte câteva clădiri.

Biserica cu hramul Sf. Gheorghe a fost construită în secolul al XVIII-lea de boierul Dan Brașoveanu. Dăinuind până la 14 Octombrie 1802, această bisericuță deteriorată de cutremur a fost refăcută prin grija părintelui Nicodim Greceanu. În 1831 părintele Calinic a dărâmat-o și a rezidit-o din temelii.

Cele trei paraclise ale mănăstirii sunt „Adormirea Maicii Domnului”, construit în 1790, „Sf. Ioan”, construit în 1842, și „Intrarea în biserică”.

Restaurare

Proiectul din anul 1962 viza strângerea călugărilor în aceeași incintă, amenajarea unei noi stăreții, a unor camere de oaspeți, a unui muzeu și repararea paraclisului și a tuturor anexelor necesare.

Se propunea revenirea la forma originală prin redeschiderea arcadelor la chili pe toate cele trei laturile și balustrade și stâlpi de lemn la etaj.

Stăreția a fost dispusă în partea de sud-vest , lângă noul arhondaric, în așa fel încât să dispună de balconul din colțul de sud vest cu priveliștea către ostrovul Sf. Nicolae, balcon ce urmează a fi restaurat prin îndepărtarea stâlpilor de beton armat adăugați ulterior.

Pentru arhondaric se propunea transformarea fostelor clădiri ale seminarului desființat, în camera de locuit cu vestibule, înzestrate cu sală de mâncare, oficiu, grup sanitar și anexe.

Trapeza actuală se propunea a fi boltită cu boltă de beton armat, înlocuindu-se tavanul de lemn tencuit.

Amenajarea camerelor din aripa de sud aflate între turnul cu cupolă și paraclis, refăcându-se din nou vechea boltă semicilindrică de zid, azi dărâmată.

Se propunea amenajarea muzeului mănăstirii în aripa de sud, cu refacerea bolții semicilindrice de zid ce fusese dărâmată. Tot acestui scop erau preconizate încăperile de la parter și etaj dinspre est, dincolo de paraclis. În aripa de est se va păstra situația existent, fără a se mai reface clădirea demolată. La capetele incintei de pe latura de est se propunea amenajarea unor foișoare cu vedere către lac.

Bibliografie Arhiva INP, fond DMI, dosar 30/1962

Autor Daniela Mihai